

* * *

Минералнитѣ торове не може всѣки земеделецъ да си добива, а трѣбва да ги купува отъ пазара готови. Като е така, той е длъженъ добре да си прави смѣтката. Той трѣбва да изучи, що не достига на почвата и само него да ѝ прибави. Не може и не бива на една нива да се хвърля и азотенъ, и калиевъ, и фосфоренъ торъ, защото полза нѣма да има, ако почвата се нуждае, да речемъ, само отъ фосфоренъ торъ. Разносцитѣ за останалитѣ торове нѣма да се платятъ. Въ страни, дето почвата е обеднѣла изобщо на всички соли, може съ полза да се хвърлятъ всички видове минерални торове. У насъ не е точно така. Нашата почва не се нуждае навсѣкжде еднакво отъ всички торове. Нѣкжде тя е богата на нѣкои минерални соли; тамъ трѣбва да прибавяме само ония, които не достигатъ. Но има и друго: у насъ има почви пребогати на минерални соли, липсва имъ само влага. На такива мѣста колкото щемъ да торимъ, полза не ще имаме. Следователно, да торимъ съ минерални торове и да имаме полза отъ това, трѣбва да знаемъ какво не достига на почвата, та само него да прибавимъ.

Отъ друга страна, известно е, че различнитѣ растения не се нуждаятъ еднакво отъ всички минерални соли. Едни отъ тѣхъ изискватъ повече калиеви соли, отколкото други, които пъкъ иматъ нужда отъ повече фосфорни соли. Има и такива растения, които сами могатъ да си набавятъ азотни торове направо отъ въздуха. Като се знае нуждата на всѣко растение, може да се направи едно разумно спестяване, ако се набавя на почвата само нужното за даденото растение. Но може и друго да се направи, което е още по-изгодно и разумно. Следъ първото растение, което е изсмукало отъ почвата голѣмо количество отъ една минерална соль, се посѣва друго, което се задоволява съ по-малко отъ нея. Следъ второто се посѣва трето, нуждитѣ на което сж по-други, отколкото на първитѣ две. Тѣй се продължава 3—4 или повече години, следъ което се повтаря пакъ първото растение. При такова смѣняване на посѣвитѣ или сѣитбообръщение почвата се изтощава равномерно, хранителнитѣ соли въ нея се уползотворяватъ правилно. Въ такова правилно редуване на посѣвитѣ земеделецътъ ще знае по-точно, кога какъвъ минераленъ торъ да даде на нивата си.

Дали равномерно всичкитѣ минерални соли ще се извличатъ изъ почвата или само нѣкои отъ тѣхъ, зависи напълно отъ умѣението на земеделеца. Сжщо отъ него много зависи дали дъждовната вода ще измива по-бавно или по-бързо почвата. Ала все